

Obec Korňa

PLÁN OPATRENÍ PRE PRÍPAD HAVÁRIE

vypracovaný v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších doplnkov o vykonaní niektorých ustanovení zákona a obsahujúce podrobnosti o povinnostiach v prípade havárie spojenej s manipuláciou s nebezpečnými odpadmi.

Korňa, december 2018

1. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

- 1.1 Názov pôvodcu: **Obec Korňa**
1.2 Sídlo: **Korňa 517, 023 21 Korňa**
1.3 Okres: **Čadca**
1.4 Identifikačné číslo pôvodcu: **00314064**

Tento havarijný plán stanovuje postup pri nakladaní s nebezpečnými odpadmi a postup pri odstraňovaní havárií spojených s nakladaním s týmito odpadmi.

2. ROZSAH PLATNOSTI

Havarijný plán je platný pre nakladanie s nebezpečným odpadom z domácností a z vykonávania vlastnej činnosti obce Korňa.

3. POJMY A SKRATKY

Havária – prípad úniku nebezpečného odpadu alebo jednej z jeho toxických zložiek, ktorý môže spôsobiť poškodenie niektorej zo zložiek životného prostredia (pôdy, podzemnej a povrchovej vody, ovzdušia) s následným poškodením ekosystému.

Odpad – v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je huteľná vec alebo látka, ktorej sa jej držiteľ zbavuje, chce sa jej zbaviť alebo je v súlade s týmto zákonom alebo osobitnými predpismi povinný sa jej zbaviť.

Nebezpečný odpad - v zmysle § 2 ods. 9 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je odpad, ktorý má aspoň jednu nebezpečnú vlastnosť uvedenú v prílohe osobitného predpisu (napr. výbušnosť, vysoká horľavosť, toxicita, rakovinnosť, infekčnosť, mutagénosť, ekotoxicita a pod.).

Identifikačný list nebezpečného odpadu – tlačivo, ktorým musia byť v zmysle § 25 ods. 4 zákona 79/2015 Z. z. o odpadoch označené sklady, manipulačné miesta a nádoby na nebezpečné odpady.

Varovný symbol – označenie skladov, miest a kontajnerov značkou podľa STN 01 8001 – Bezpečnostné značky (čierny výkričník v čiernom trojuholníku v žltom poli).

Manipulačná plocha – miesto, kde dochádza k nakladaniu s nebezpečným odpadom. Všetky manipulačné plochy musia byť zastrešené, so spevnenými nepriepustnými podlahami a musia byť zabezpečené proti úniku škodlivých látok do prostredia. V blízkosti manipulačných plôch nesmie byť kanalizačný vtok priamo napojený na kanalizáciu.

Zneškodňovanie odpadov - v zmysle § 3 ods. 15 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je činnosť, ktorá nie je zhodnocovaním, a to aj vtedy, ak je druhotným výsledkom činnosti spätné získanie látok alebo energie.

Zhodnocovanie odpadov - v zmysle § 3 ods. 13 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je činnosť, ktorej hlavným výsledkom je prospešné využitie odpadu za účelom nahradiť iné materiály vo

výrobnej činnosti alebo v širšom hospodárstve, alebo zabezpečenie pripravenosti odpadu na plnenie tejto funkcie.

Mimoriadne zhoršenie kvality vôd - v zmysle § 41 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách je mimoriadne zhoršenie kvality vôd alebo mimoriadne ohrozenie kvality vôd náhle, nepredvídané a závažné zhoršenie alebo závažné ohrozenie kvality vôd spôsobené vypúšťaním odpadových vôd bez povolenia alebo v rozpore s ním alebo spôsobené neovládateľným únikom nebezpečných látok, ktoré sa prejavujú najmä zafarbením alebo zápachom vody, tukovým povlakom, vytváraním peny, výskytom uhynutých rýb na hladine vody alebo výskytom nebezpečných látok v prostredí súvisiacom s povrchovou alebo podzemnou vodou.

Škodlivá látka (ŠL) – škodlivou látkou a obzvlášť škodlivou látkou sú v zmysle § 2 pís. u) zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách látky, ktoré môžu ohroziť kvalitu alebo zdravotnú bezchybnosť vôd.

V podmienkach obce Korňa ide o nasledujúce látky:

- ropné a chemické látky
- kvapalné a tuhé nebezpečné odpady

Nakladanie s odpadmi – je v zmysle § 3 ods. 2 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je zber, preprava, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadu vrátane dohľadu nad týmito činnosťami a nasledujúcej starostlivosti o miesta zneškodňovania a zahŕňa aj konanie obchodníka alebo sprostredkovateľa.

Skladovanie odpadov – je v zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch je dočasné uloženie odpadu u držiteľa odpadu pred ďalším nakladaním s ním, ktoré nie je skladovaním odpadu.

NO – nebezpečný odpad

ŠL – škodlivé látky

4. ZODPOVEDNOSŤ A SPOLUPRÁCA

Za dodržiavanie tohto havarijného plánu sú zodpovední všetci zamestnanci, ktorých pracovná činnosť je spojená s vykonávaním prác, dopravou, skladovaním, či inou manipuláciou s nebezpečnými odpadmi.

5. ZOZNAM DRUHOV NEBEZPEČNÝCH ODPADOV

Firma pri svojej činnosti produkuje odpady, ktoré sú zaradené podľa Katalógu odpadov do kategórie N – nebezpečný odpad.

Ide o nasledujúce druhy nebezpečných odpadov:

20 01 21 žiarivky a iný odpad obsahujúci ortuť

20 01 23 vyradené zariadenia obsahujúce chlórfluórované uhl'ovodíky

20 01 33 batérie, akumulátory uvedené v 16 06 01, 16 01 02 a 16 01 03 a netriedené batérie, akumulátory obsahujúce tieto batérie

20 01 35 vyradené elektrické a elektronické zariadenia iné ako uvedené v 20 01 21 a 20 01 23
obsahujúce nebezpečné časti

Predpokladané množstvo nebezpečného odpadu, s ktorým sa bude nakladať je 9 ton.

Nebezpečný odpad vzniká v domácnostiach občanov, ktorí bývajú v nedostupných lokalitách obce a činnosťou obce (údržba, DHZ) a tento je zhromažďovaný v zbernom mieste – sklade nebezpečného odpadu, ktorý je uzamykateľný na spevnenej podlahe. Nebezpečný odpad je odvážaný oprávnenou organizáciou na zneškodnenie, s ktorou má obec uzatvorenú zmluvu.

Ohrozenie životného prostredia v rámci nakladania s odpadmi je pri úniku nebezpečných odpadov mimo vymedzený priestor a vždy, ak hrozí únik nebezpečných látok do zeminy či vodného toku, resp. ak k úniku došlo.

5.1 Charakteristika nebezpečných odpadov z hľadiska účinkov a toxicity

Odpad č. **20 01 21** – ide o uzavreté sklenené trubice naplnené inertným plynom a parami ortuti. Väčšinou sa používajú nízke množstvá ortuti 5 – 15 mg. Ortuť je pri bežnej teplote tekutý kov s vysokou tenziou pár /0,01 hPa / 20°C/. Ortuť patrí k najtoxickejším kovom, je toxická nielen v pevnom, ale aj v plynnom skupenstve, pre veľkú afinitu voči aminokyselinám a SH skupinám bielkovín pôsobí ako enzýmový jed pre všetky organizmy, vysoká bioakumulačná schopnosť spôsobuje intoxikáciu potravinovým reťazcom. Má schopnosť vyparovať sa pri každej teplote. Ide o látku, ktorá je schopná spôsobiť smrť alebo vážne poškodenie ľudského zdravia, pri vdýchnutí, požití, prípadne pri styku s pokožkou. **Odpad ukladať do pôvodných obalov, sústrediť na miesto zhromažďovania.**

Odpad č. **20 01 23** – ide o zariadenia, ktoré obsahujú freóny – plynné, kvapalné, chemicky nereaktívne pary, ťažšie ako vzduch. Potrebne je zabrániť úniku do ovzdušia a vôd. **Skladovať v priestoroch zabezpečených pred účinkami atmosférických vplyvov.**

Odpad č. **20 01 33** – vzniká pri údržbe motorových vozidiel. Olovo a zlúčeniny olova patria do skupiny škodlivín. Náplň tvorí akumulátorová kyselina – žieravina, ktorá v koncentrovanom stave má veľmi agresívne účinky. Môže spôsobiť ťažké poškodenie pri styku so živým tkanivom, materiálom a pod. **Odpad ukladať vo vyhradených kontajneroch.**

Odpad č. **20 01 35** – ide o nebezpečné časti z elektrických a elektronických zariadení ako sú ortuťové spínače, sklo z katódových žiaričov (obrazoviek) a iné aktivované sklo, ktoré obsahujú zlúčeniny ortuti a ostatné jedy. **Skladovať v priestoroch zabezpečených pred účinkami atmosférických vplyvov.**

5.2 Zhromažďovanie, skladovanie a nakladanie s nebezpečným odpadom

Činnosť spojenú s obhospodarovaním zberného miesta nebezpečného odpadu môže vykonávať len osoba k tomu oprávnená a zaškolená, ktorá musí v tomto priestore dodržiavať nasledujúce pokyny:

Nakladanie s nebezpečným odpadom

- je potrebné dodržiavať bezpečnostné predpisy a dbať, aby nedošlo k poškodeniu
- vzniknutý nebezpečný odpad uložiť do pôvodných kartónových obalov alebo do nádoby na to určenej

Zhromažďovanie/skladovanie

- jednotlivé druhy nebezpečných odpadov je potrebné zhromažďovať a skladovať oddelene v nádobách na to určených pre jednotlivé druhy odpadov
- všetky nádoby musia byť označené identifikačným listom nebezpečného odpadu a varovným symbolom
- nebezpečné odpady skladovať v čo najmenších množstvách a priebežne ich zneškodňovať u oprávneného zneškodňovateľa
- dodržiavať pokyny bezpečnosti, protipožiarne opatrenia a hygienu práce

Evidencia

- príjem a výdaj jednotlivých druhov odpadov v **Evidenčnom liste odpadu**.

5.3 Prevádzkové pokyny a postup v prípade úniku NO

S NO a ostatným materiálom v sklade odpadov môže manipulovať iba osoba poučená s havarijným plánom. Dodržiava pritom nasledujúce preventívne opatrenia:

- zásady bezpečnej manipulácie
- dodržiavanie protipožiarnych opatrení
- oddelené skladovanie jednotlivých druhov ŠL a NO v nepriepustných kontajneroch

Možnosti a dôsledky vzniku havárie

- pri nesprávnej manipulácii s NO
- pri plnení kontajnerov
- pri odbere NO
- poškodenie skladu okolitou prevádzkou alebo živelnou pohromou

Za rizikový možno označiť predovšetkým únik ŠL pri manipulácii, kde hrozí možnosť vniknutia týchto látok do pôdy, ovzdušia alebo kanalizácie.

Opatrenia na zneškodnenie havárie

V prípade úniku kvapalných odpadov:

- rozliate NO pracovník posype vapexom alebo inou nasiakavou látkou. Po nasiaknutí pozametá a uloží do zberného kontajnera určeného pre zber absorbentov.

Pri rozbití ortuťových výbojok a žiariviek:

- odpad pozametá a uloží do kartónovej krabice

Pri rozsypaní pevných odpadov:

- rozsypané odpady pozametá a umiestniť do príslušného kontajnera

Prostriedky na likvidáciu havárie

- 10 kg vapexu alebo iného sorbentu
- 1 vedro práškového vápna
- 1 ks lopata

- 1 ks metla
- 1 ks vedro
- 1 ks gumové rukavice
- 10 ks plastových vriec

Všetky prostriedky sú uložené v zbernom mieste NO.

Zodpovednosť

Za prevádzku nebezpečných odpadov v zbernom mieste je zodpovedný Miroslav Smažák.

5.4 Opatrenia pri úniku ŠL a NO na nespevnené plochy

K úniku kyseliny, chemikálií alebo iných ŠL na nespevnené plochy môže dôjsť nedovolenou alebo neodbornou manipuláciou s nimi, hlavne pri preprave. V prípade takéhoto incidentu je potrebné:

- zvyšky nebezpečných látok pozbierať vapexom alebo iným sorbentom a uložiť do kontajnera určeného pre odpadové absorbenty
- zeminu znečistenú chemikáliami podľa rozsahu postihnutého miesta odkopať do operatívneho kontajnera. Tento kontajner je nutné pred samotným zneškodňovaním nebezpečného odpadu umiestniť na zakrytú plochu
- následne je potrebné vykonať opatrenia na odstránenie škodlivých následkov mimoriadneho zhoršenia kvality vôd, podľa § 37 zákona o vodách:
 - zneškodniť uniknuté nebezpečné látky
 - uviesť zasiahnuté miesto do pôvodného stavu

Zodpovednosť

Za vykonanie bezprostredných opatrení na likvidáciu havárie a následné hlásenia havárie v zmysle plánu vyzhodenia je zodpovedný každý pracovník, ktorý únik škodlivých látok zistí. Za obec Korňa je pri odstraňovaní následkov havárie zodpovedný Miroslav Smažák.

5.5 Opatrenia pri požiaroch

Pokiaľ dôjde nevhodným zhromažďovaním nebezpečných odpadov k vzniku požiaru, je potrebné sa riadiť požiaro-poplachovými smernicami, ktoré sú platné pre celý objekt a v zmysle ktorých je potrebné každý požiar nahlásiť na požiarnej jednotku hasičského a požiarneho zboru v zmysle platných právnych predpisov. V každom prípade je potrebné informovať priameho nadriadeného pracovníka.

5.6 BOZP

Z hľadiska BOZP je potrebné (vyhláška č. 504/2002 Z. z.):

Zásady z hľadiska bezpečnej skladovej manipulácie:

- musí byť pracovné prostredie v súlade s požiadavkami príslušných predpisov
- dodržiavať Zákaz fajčenia a manipulácie s otvoreným ohňom
- vo všetkých prípadoch ohrozenia zdravia informovať priameho nadriadeného pracovníka

Zásady prvej pomoci

- pri nadýchaní pár ísť okamžite na čerstvý vzduch a odstrániť znečistený odev

- pri vniknutí do očí – oči okamžite vypláchnuť silným prúdom vody
- pri požití – vypiť asi 0,5 l letej vody a dráždením hrdla vyvolať zvracanie (neplatí v prípade kyselín)
- pri náhodnom požití kyselín – vypiť väčšie množstvo vody, vyplachovať ústa vodou a okamžite privolať lekársku pomoc
- pri poliatí pokožky – umyť teplou vodou a mydlom a pokožku ošetriť regeneračným krémom
- vo vážnejších prípadoch vyhľadať lekársku pomoc

5.7 Preventívne opatrenia

- dodržiavanie vydaných prevádzkových poriadkov a zásad manipulácie s NO
- pravidelná kontrola technického stavu zariadení, skladov, tesnosti kontajnerov, sudov a obalov
- udržiavanie všetkých manipulačných plôch v súlade s požiadavkami
- organizovanie odvozu NO, odpady skladovať v čo najmenších množstvách a po naplnení skladovacích kapacít ich priebežne zneškodňovať u oprávneného zneškodňovateľa
- udržiavanie prostriedkov na zneškodnenie havárie v súlade s týmto HP
- pravidelné školenie pracovníkov z havarijnej pripravenosti
- udržiavanie aktuálnosti plánu havarijných opatrení

Školenie pracovníkov, ktorí nakladajú s NO zabezpečuje starosta obce nasledovne:

- po schválení a vydaní tohto HP
- 1 x za 2 roky
- pri nástupe nových pracovníkov

Zoznam najdôležitejších inštitúcií a telefónnych spojení pre ohlásenie havárie spôsobenej ropnými látkami:

Okresný úrad Čadca	
Odbor starostlivosti o ŽP:	041/4308750
Slovenská inšpekcia ŽP – IOV	
Legionárska 5, 012 52 Žilina	041/5075125
HaZZ Čadca:	150
Polícia:	158
Zdravotnícka prvá pomoc:	155
IZS:	112

5.8 Organizačné zabezpečenie na úrovni obce

Ing. Marianna Bebčáková, starostka obce Korňa – tel. č. 0908 929 405

V Korní, dňa 18. 12. 2018

Vypracovala: Mária Mikšíková, odpadové hospodárstvo

Schválila: Ing. Marianna Bebčáková, starostka obce